

Recenzie Album: *Ligia Macovei – între senzorial și intelectual, între culoare și linie*

Cuvânt înainte: dr. Adrian Majuru, Manager MMB.

Editor: dr. Elena Olariu, Director adjunct Artă, Restaurare, Conservare.

Editura Muzeului Municipiului București, 2019

dr. Liana Ivan-Ghilia

Destinele umane sunt, evident, marcate de vremurile pe care le străbat, dar unele poartă însemnele epocilor mai mult decât altele – sau, poate, sensul lor istoric este dat de concentrația și intensitatea aparte a evenimentelor derulate pe durata acestor destine. Povestea Ligiei și a lui Pompiliu Macovei – doi dintre cei mai importanți colecționari donatori ai Bucureștiului – este relatată în recentul album dedicat carierei artistice a Ligiei Macovei – pictoriță și graficiană, considerată o mare interpretă, în desen, a poeziei eminesciene, ce a avut inspirația și șansa de a ilustra multe alte importante opere scriitoricești. Reperle biografice ale celor doi soți sunt documentat expuse, integrate contextului dens al evoluțiilor temporale, între care coordonatele politice primează, prin caracterul lor esențial, căci soții Macovei, culti, rafinați, talentați, beneficiari ai unei instrucții artistice dinainte de cezura fatidică 1940, și-au profesat pasiunea pentru artă într-un mediu ostil și reticent tocmai față de valorile constitutive ale artei specifice zonei europene. În perioade în care noblețea obârșiei se putea solda cu ani grei de temniță, când granițele se închideau pentru cei mulți, iar capodoperele lumii nu mai ajungeau la public decât filtrate prin entități ministerial-culturale special constituite, când aprecierea creațiilor „capitaliste” era ilicită, iar proprietatea privată dezavuată, soții Macovei au reușit să creeze, să călătorească, să adune sub acoperișul propriu mostre de frumusețe din multe colțuri de lume, cărora le-au adăugat, ca buni cunoscători de artă, capodopere românești competent selectate. Nu de puține ori, datele biografice ale celor doi – senzaționale prin constanța ascensiunilor vertiginose în plan profesional, social și, implicit, politic – par derulate într-un tainic contratimp cu restricțiile din juru-le. Ca studentă la secția de arte decorative a Școlii de Belle-Arte din București, Ligia Macovei a avut drept profesori pe pictorii Costin Petrescu, Jean Al. Steriadi, Cecilia Cuțescu Storck, pe sculptorul Corneliu Medrea, pe arhitectul Horia Teodoru, iar drept colegi pe Wanda Sachelarie-Vladimirescu, Mariana Petrașcu (fica pictorului Gheorghe Petrașcu), Nuni Dona (nepoata lui Barbu Ștefănescu-Delavrancea), Eugen Drăguțescu, Lucia Cosmescu. Aprecierea de care s-a bucurat ca plasticiană, a fost dublată de o activitate intensă de organizatoare de expoziții, personale și colective, naționale și internaționale. Prolixitatea Ligiei Macovei este remarcabilă; lucrările pe care le-a abordat, odată văzând lumina tiparului sau a simezelor, sunt urmate de alte și alte succese editoriale și expoziționale, alimentate de o serie impresionantă de călătorii – singură sau însoțindu-și soțul pe meridianele globului. Albumul, publicat de Editura Muzeului Municipiului București, aduce în prim-plan fațeta artistică a pictoriței și desenatoarei în a cărei activitate neobosită se numără colaborări la periodice între care *Scânteia*, *România liberă*, *Veac Nou*, *Scânteia Tineretului*, *Lumină și culoare*, *Arcades*, *L'art dans la République Populaire Roumaine*, *Orizont*, *Tribuna Poporului*, *Rampa*, *Contemporanul*, *Universul literar*, *Gazeta literară*,

Flacăra, Urzica, La Roumaine, Revue Roumaine, Amfiteatru, Tribuna României, Cronica, Ramuri, Secolul 20, România literară, Manuscriptum, Teatrul, Muzica, ilustrații pentru volume semnate de scriitori precum Eugen Jebeleanu, Maxim Gorki, Mihail Lermontov, Lucia Demetrius, Nina Cassian, Victor Tulpure, Mariana Alcoforado sau Frații Grimm, dar mai ales Tudor Arghezi și Mihai Eminescu.

Printr-un impecabil demers editorial, ...pentru prima oară, publicul iubitor de artă are în fața sa un volum biografic detaliat al Ligiei Macovei, oferindu-se o imagine a secolului XX artistic românesc și cu precădere bucureștean. Autoarea acestei repertorii riguroase realizate este Elena Olariu, director adjunct al Muzeului Municipiului București. Ea reușește să ofere, prin plusul de disciplină al studiului și experienței profesionale, o cartografiere biografică și artistică dificilă și teribil de complexă prin varietatea problemelor atinse – sintetiza, în nota de prezentare, dr. Adrian Majuru, managerul Muzeului Municipiului București. Volumul aduce în fața publicului contemporan o surprinzătoare simbioză între asperitățile socio-politice ale climatului totalitar și elanurile atent strunite ale unei creativități debordante. Dar, ca în orice societate totalitară, arta a rămas un permanent refugiu, o formă de conservare a valorii individuale, de păstrare a propriei identități creatoare, o formă de revoltă subliminală în fața unei societăți care promovează uniformizarea sau produsul industrial – explică dr. Elena Olariu. Nu știm cum ar fi evoluat pictorița și graficiana Ligia Macovei într-un context prielnic libertății și creativității individuale; urmărind, însă, firul realității expus în discursul textului susținut de bogata ilustrație, publicul va descoperi în album o fuziune expresivă între planul concretului prozaic și universul de meditație și visare al artei.